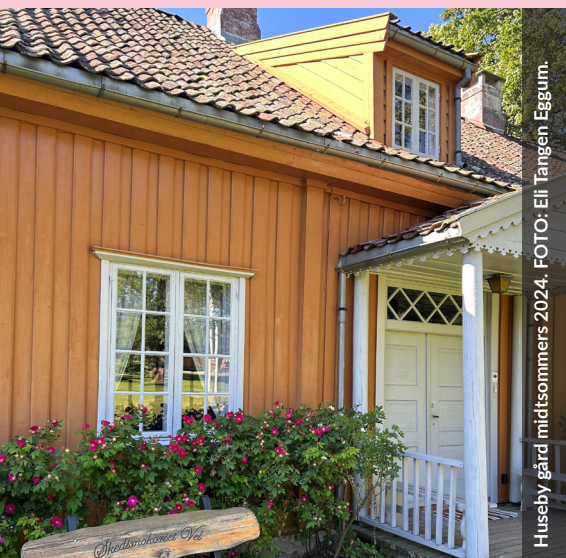

3-2024 / juli

LANDBRUKSNYTT

Et informasjonsblad
til jord- og skogbrukere
i Lillestrøm

INNHold

Kartlegging av fugler og pollinatorer i Lillestrøm

Ny fagrapport:
Pollinerende insekter og viktige leveområder

TEMAKVELD:
Tilrettelegging for pollinerende insekter
DATO: 25. november

Invitasjon til dialogmøter om kulturminner

Ny veileder:
Skogbruk og vannforvaltning

Tida er inne for luking av
floghavre og hønsehirse!

Oppdatering av kart - AR5
Innmeldingsfrist: 9. august

Kjempespringfrø

Politikertur i Lillestrømlandbruket

Tilskudd til skogarrangement m.m.

Ingen utbetalinger fra skogfond i
uke 28, 29 og 30

Tilskudd til NMSK

Prioriterte tiltak for å unngå barkbilleangrep

Ny organisering

Aud slutter og Oda starter

Investeringsmidler i landbruket

KARTLEGGING AV FUGLER OG POLLINATORER I LILLESTRØM

Hvor mange fugler og humler finnes?

I forbindelse med programmet for tilstandsovervåking og resultatkontroll i jordbrukets kulturlandskap, det såkalte 3Q-programmet, skal Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) utføre feltarbeid i utvalgte områder.

Arbeidet med å kartlegge fugler foregår på tilfeldig utvalgte flater à 1 km² over hele landet.

3Q-overvåking av fugler kan du lese mer om [her](#).

Leting etter pollinatorer innebærer at man går langs kanten av jorder, og registrerer alle humler og dagsommerfugler 2,5 m til hver side, samt 5 m foran seg og oppover i luften.

3Q-overvåking av pollinatorer kan du lese mer om [her](#).

Arbeidet gjennomføres på oppdrag fra Landbruks- og matdepartementet, Klima- og miljødepartementet, Norges bondelag og Norsk bonde- og småbrukarlag.

For ytterligere informasjon - kontakt prosjektleder Christian Pedersen på e-post: christian.pedersen@nibio.no

NY FAGRAPPORT: POLLINERENDE INSEKTER OG VIKTIGE LEVEOMRÅDER

Norsk institutt for naturforskning har laget en fagrapport med anbefalinger om pollinerende insekter og viktige leveområder.

Rapporten viser at blomsterrike enger og løvskoger er særlig viktige områder for mange pollinerende insekter. For mer informasjon se:

[Miljødirektoratet](#)

HOLD AV DATOEN ALLEREDE NÅ!

TEMAKVELD: Tilrettelegging for pollinerende insekter

TID: 25. november kl. 17.30-19.45
STED: Biblioteket i Lillestrøm by

Gratis arrangement med mange spennende foredragsholdere.

Hvilke bygg i kommunen er verdt å ta vare på? Hvordan vet du om ditt hus er vernet? Hva betyr vern av kulturminner?

Lillestrøm kommune arbeider med en kulturmiljøplan og vil snakke med innbyggere om kulturminner i kommunen. Det blir avholdt fem møter i ulike deler av kommunen i september 2024.

Målet med møtene er å informere om arbeidet med kulturmiljøplanen, svare på spørsmål og ta imot innspill til planen. Vi vil også opprette referansegrupper som kan gi innspill til planen underveis i arbeidet.

Om møtene

Det ønskes innspill om stort og smått, ta med deg alle spørsmål og finn ditt lokale møte:

- Lillestrøm bibliotek:
17. september kl. 18.00 - 19.30
- Fetsund kommunehus:
18. september kl. 17.00 - 18.30
- Blaker skanse:
19. september kl. 17.00 - 19.30
- Husebylåven:
25. september kl. 17.00 - 19.30
- Sørum gamle rådhus:
26. september kl. 17.00 - 19.30

Velkommen til åpent dialogmøte!
For mer info - se [Lillestrøm kommune](#).

NY VEILEDER FRA SKOGKURS: SKOGBRUK OG VANN- FORVALTNING

Skog og skogbruk påvirker vann, og vann påvirker skog. Det er avgjørende å sikre hensyn til vann og vassdrag med tanke på biologisk mangfold og vannkvalitet.

Seks av ti rødlistearter har fuktig miljø som sitt livsmiljø. En måte å ivareta dette på er å sette igjen kantsoner mot vann og vassdrag.

Skogsdrift foregår ofte i tilknytning til, eller i nærheten av, et vassdrag. Hogst øker faren for avrenning, fordi vegetasjon som husholder og binder vann blir tatt bort for en periode. Store og tunge maskiner kan være en utfordring med hensyn til terrengskader og risiko for vannavrenning og erosjon. Derfor har skogbruket i dag mange miljøkrav i skogsertifiseringen knyttet til tema skog og vann. Hele 14 av 30 kravpunkt i Norsk PEFC Skogstandard omtaler skogbruk og vannhåndtering.

Les mer i Skogkurs sin veileder [her](#).

TIDA ER INNE FOR LUKING AV FLOGHAVRE OG HØNSEHIRSE!

Floghavre og hønsehirse i åkeren fører til redusert avling, mer bruk av plantevernmidler og økte kostnader. Floghavre og hønsehirse må vi derfor ta på alvor.

Floghavre har egen forskrift og det er Mattilsynet som fører tilsyn og kan fatte vedtak for å gjennomføre bestemmelsene i forskriften. Spredning av floghavre skjer bare med frø, og spredningsveiene er de samme som for andre frøugras, blant annet ved dryssing på åkeren, husdyrgjødsel, jordarbeidingsredskaper med jord på, tresking/halmpressing og spredning med fugler og dyr.

På verdensbasis er hønsehirse rangert som det tredje verste ugraset, og utbredelsen vokser også i Norge. Spredning av hønsehirse skjer bare med frø og spredningen skjer lett med ulike typer jordbruksmaskiner.

Det er viktig å følge opp bekjempelsen av begge ugrasene.

OPPDATERING AV KART - AR5

Har det skjedd endringer på din eiendom som krever oppdatering av kartet, som for eksempel åpning av beite eller nydyrking, ja, så må du melde fra til kommunen innen 9. august.

Send e-post til:
landbrukognatur@lillestrom.kommune.no.
Legg ved kart og merk område som skal endres. Gårdskart finner du [her](#).

Opplysninger i Gårdskart er grunnlag for utbetaling av arealtilskudd. På NIBIO sine [nettsider](#) finner du mer informasjon om AR5. Det er også laget en [brosjyre](#) om arealressurskartet (AR5).

KJEMPESPRINGFRØ

Kjempe-springfrø (*Impatiens glandulifera*) er innført til Norge som prydblant fra Himalaya. Her har den spredt seg ut i naturen, og er en fremmed og uønsket art, som utgjør høy risiko for opprinnelig plante- og dyreliv.

Det er særlig langs bekker kjempe-springfrø etablerer seg, og frøene sprer seg med vannet.

For landbruket kan kjempe-springfrø være et problem om du får store bestander inn i for eksempel kornåkeren. Det kan også være problematisk om man er frøprodusent.

Les mer om planten og hvordan du bekjemper den på:

[Vannområdet Leira-Nitelva](#)

Alle foto: Alexander Egner.

29. mai var medlemmene i Hovedutvalg for miljø og samfunn på tur. Underveis på turen orienterte representanter for bondelagene om landbruket i Lillestrøm. I tillegg var det lagt inn 5 korte stopp som viste bredden i kommunens landbruksproduksjon.

Første stopp var i Holtedalsveien hvor Jon Arne Kongtorp (rådgiver skogbruk og viltforvaltning) orienterte om drift av kommuneskogen. På Faldalen virksomhetssenter fikk politikerne bedre kjennskap til Inn på tunet aktivitet og eggproduksjon.

I Blaker ble det en stopp med orientering om Færgestad Potet AS, drift og samarbeid.

I Skedsmo fikk politikerne et innblikk i hvordan det er å drive aktivt skogbruk i et viktig tur-område. Turen ble avsluttet med et godt innlegg om matjord, og hvorfor flytting av matjord ikke er noen god løsning.

En fin og nyttig ettermiddag for alle deltakerne!

TILSKUDD TIL SKOG- ARRANGEMENT M.M.

Organisasjoner som arbeider med prosjekter som er relevant for skogbruket lokalt, kan søke tilskudd fra rentemidlene fra skogfond.

Det kan søkes om tilskudd til produksjon av skogfaglig informasjonsmateriell, arrangement, veiledning og opplæring for skogeiere, skoler, samarbeidende organisasjoner, allmennheten m.m.

Send søknad til:
postmottak@lillestrom.kommune.no eller i post: Lillestrøm kommune, avdeling landbruk og natur, postboks 313, 2001 Lillestrøm. Legg ved dokumentasjon på utgifter.

Merk søknad:
Tilskudd - lokale rentemidler fra skogfond

Søknadsfrist 2024: Fortløpende

SUPPLERINGSPLANTING:

SØK OM TILSKUDD FRA LOKALT BIONOVAFOND

Søknadsfrist: 25. november

Søknad sendes digitalt via Altinn [her](#)
(trykk på *Søk om tilskudd*).

PS!

INGEN UTBETALINGER FRA SKOGFOND I SOMMER

På grunn av ferieavvikling vil det ikke bli utbetalt skogfond i uke 28, 29 og 30.

TILSKUDD TIL NÆRINGS- OG MILJØTILTAK I SKOG- BRUKET (NMSK)

Formålet med tilskuddet er å stimulere til økt verdiskapning i skogbruket, samtidig som miljøverdier knyttet til biologisk mangfold, landskap, friluftsliv og kulturminner skal ivaretas og videreutvikles.

Statsforvalteren fordeler årlig ut NMSK-midler til kommunene. Lillestrøm er for 2024 tildelt kr 339 000. Tilskuddet administreres av kommunen.

Søknad om tilskudd og refusjon fra skogfond skal registreres elektronisk via *Start tjeneste* på [Skogfondssystemet](#), helst så snart som mulig etter at tiltaket er avsluttet og faktura er mottatt. Husk å laste inn faktura, og legg inn en kartmarkering som viser hvor tiltaket er gjennomført.

For mer om NMSK og veiledende satser, se [Lillestrøm kommune](#).

TILSKUDDSSATSER NMSK:

Ungskogpleie*

Eiendom < 10.000 dekar produktiv skog:
35% - maks tilskudd 230 kr/daa

Eiendom > 10.000 dekar produktiv skog:
30% - maks tilskudd 105 kr/daa

**Tilskudd til ungskogpleie gjelder hogstklasse II (foryngelse). Middelhøyde etter tiltak skal være maksimalt 10 m.*

Markberedning

For alle eiendomsstørrelser:
20% - maks tilskudd 80 kr/daa

**Søknadsfrist NMSK-tilskudd skogkultur:
15. november 2024**

TILSKUDD TIL KLIMATILTAK

Landbruksdirektoratet har fastsatt årets tilskuddssatser til klimatiltakene *gjødsling av skog, tettere planting ved nyplanting og suppleringsplanting*.

Gjødsling av skog:

Inntil 50% tilskudd

Les mer om forutsetninger, vilkår og finn lenke til søknadsskjemaet [her](#).

Søknadsfrist: 15. september

Tettere planting ved nyplanting:

Inntil 60% tilskudd

Suppleringsplanting:

Inntil 40% tilskudd

Les mer om forutsetninger, vilkår og finn lenke til søknadsskjemaet [her](#).

Søknadsfrister:

- **Vårplanting: 1. september**
- **Høstplanting: 25. november**

Merk følgende endringer fra 2023:

- For tettere planting ved nyplanting blir det ett felles innslagspunkt, enten feltet er markberedd eller ikke.
- For suppleringsplanting settes det et tak, slik at det ikke gis tilskudd for mer enn inntil 75 planter/dekar. For å oppnå tilskuddet, skal minimumstallet (planter/dekar) på den respektive bonitet være nådd etter suppleringsplanting.

Aktuelt fra Nationen:

Høy risiko for utbrudd av stor granbarkbille

Granbarkbilleskade på gran i Eidskog kommuneskog. FOTO: Eli Tangen Eggum.

PRIORITERTE TILTAK FOR Å UNNGÅ BARKBILLEANGREP

Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) har utarbeidet en prioriteringsliste med tiltak for å unngå barkbillangrep i 2024.

Her er noen av de viktigste punktene:

Prioriter svekkede trær:

Granbarkbiller foretrekker svekkede trær for egglegging. Disse trærne bør fjernes først. Billene som produseres i drepte trær overvintrer nær mortreet. Senere kan billene angripe tilstøtende, frisk skog.

Skadede områder:

Områder med mye skadet eller stresset granskog bør prioriteres. Svekket eller døende gran, som følge av vindfellinger eller tørke, gir billene materialer til å oppformere seg i. Etter hvert kan billene angripe tilstøtende, frisk skog.

Tørkeutsatt skog:

Områder som er utsatt for tørke, spesielt gran plantet på furulokaliteter, bør prioriteres ved hogst.

Flatekanter mot hogstmoden skog:

Unngå å sette igjen flatekanter mot hogstmoden, gran-dominert skog.

FØLG MED PÅ SONEVIS VARSEL OM RISIKO FOR UTBRUDD PÅ: SKOGPORTALEN - [HER](#)

NY ORGANISERING

Bedre samhandling, økt effektivitet og stram økonomi har bidratt til omorganisering med virkning fra 1. mai.

For oss betyr dette at vi nå tilhører tjenesteområde *Samfunn og kultur* med Lene Mürer som kommunaldirektør. Vi tilhører kommunalområde *Samfunnsutvikling*, hvor Kari Ovesen Haugland er kommunalsjef.

Landbruk har også vært igjennom en endring og heter nå avdeling *landbruk og natur*.

Vi fortsetter med de samme arbeidsoppgavene på landbruksområdet, men har fått to nye medarbeidere; Heidi Norun Nyland og Hilde Birkeland. De kommer fra avdeling strategi og analyse. Deres primæroppgaver er bærekraftig forvaltning av kommunens naturressurser.

Hilde og Heidi gir rådgivning og veiledning inn i planer og saker, både strategisk, men også på ulike forvaltningsnivå, og utarbeider egne kommunale tema-planer for natur.

Heidi Norun Nyland.

De jobber også inn mot konkrete tiltak, som skal bedre livsmiljøene for planter og dyr, og gi gode naturopplevelser for innbyggerne i Lillestrøm kommune.

Hilde Birkeland.

AUD HAR SLUTTET

Etter mer eller mindre sammenhengende 44 år, har Aud nå sluttet i landbruksforvaltninga.

Hun startet i Fet kommune i 1980 og har jobbet som fagkonsulent, jordbrukssjef, landbruksveileder, og stillingsprosenten har variert alt etter behov. Hun fortsatte i Lillestrøm kommune som rådgiver i tre og et halvt år.

Vi har hatt stor glede og nytte av hennes kompetanse og erfaring! Og vi tør påstå at det har dere gårdbrukere også hatt!

Nå, når Aud har valgt et "roligere liv", gjenstår det for oss å takke for innsats og samarbeid gjennom alle disse åra!

Tusen takk!

Lykke til videre, Aud!

NY MEDARBEIDER

Oda Rolfsjord begynner som rådgiver jordbruk hos oss 2. september.

Oda bor i Rælingen og kommer fra jobben som rådgiver i Landbruksdirektoratet. Hun presenterer seg selv i neste Landbruksnytt, men vi benytter anledningen til å ønske henne velkommen!

BEDRIFTSUTVIKLINGS- PRISEN I LANDBRUKET

Annonseringen etter kandidater til BU-prisen har startet, se: [Bedriftsutviklingsprisen i landbruket 2024 Innovasjon Norge 1.](#)

Kjenner du noen gode kandidater?

Fristen for elektronisk påmelding via Innovasjon Norge sine nettsider er 20. august!

Kandidatene vurderes etter følgende kriterier:

1. Økonomisk bærekraft
2. Sosial bærekraft
3. Miljømessig bærekraft
4. Innovasjon/nyskaping

INVESTERINGSVIRKE- MIDLER I LANDBRUKET

Innovasjon Norge melder om at det er midler igjen i Oslo og Akershus og oppfordrer de som vurderer å søke, til å gjøre det raskt!

Les mer om hva du kan søke tilskudd til [her](#).

INFORMASJONSMØTER OM HUNDENS DVERG- BENDELORM

Vinteren 2022 ble hundens dverg-bendelmark (*Echinococcus canadensis* G10), påvist hos en elg felt i Stor-Elvdal. Dette var den første påvisningen hos elg i Norge. Nå inviteres det til informasjonsmøter om parasitten.

Parasitten lever i tarmen til hundedyr som skiller ut egg i avføringen. Hjortedyr som får i seg egg fra miljøet kan utvikle parasitblærer i indre organer. Selv om parasitten også kan smitte til mennesker finnes det få kjente smittetilfeller på verdensbasis. Tidligere er parasitten påvist hos flere ville arter i Finland, og hos elg og ulv i Sverige. Utbredelsen i Norge er ukjent.

Prosjektet ElgMark

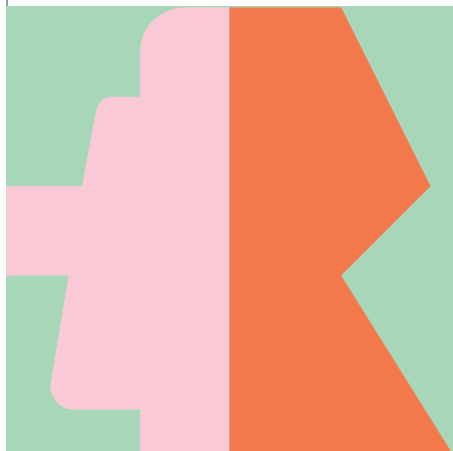
ElgMark er et samarbeid mellom Høgskolen i Innlandet (Evenstad), Veterinærinstituttet, Mattilsynet, 4 fylkeskommuner og 38 kommuner med ønske om å øke oppmerksomheten om denne parasitten i den kommende jaktseasonen. I tillegg til å innhente mer kunnskap om utbredelse og de helsemessige effektene infeksjonen har for elgen.

Er du jeger og oppdager mistenkelige forandringer i indre organer hos elg eller andre hjortedyr felt i jaktseasonen eller hos fallvilt er det ønskelig at Mattilsynet kontaktes for en vurdering.

Er du grunneier, jaktleder, fallviltarbeider o.l. inviteres du til informasjonsmøte (velg mellom fysisk eller digitalt). Formålet med møtene er å informere om parasitten, hvordan den gjenkjennes, samt rutiner for innsendelse og varsling.

FYSISKE MØTER (begrenset plass):
Info og påmelding - se [nettskjema](#)

WEBINAR (ubegrenset plass):
Info og påmelding - se [nettskjema](#)

UTVIDELSE AV VERNE- OMRÅDER I LILLESTRØM

21. juni verna Regjeringen 27 nye skog-områder i åtte fylker. To av dem gjelder utvidelse av Høgsmåsan og Geitåsen naturreservat i Lillestrøm og Gjerdrum kommuner.

For mer om verneområdene - se Regjeringa.no

ROMANIFOLKETS KULTURMINNER

Romanifolket/taterne har røtter i Norge fra 1500-tallet. Deres kultur har satt spor i Norge og Europa for øvrig.

Fylkeskommunen henter nå inn kunnskap om romanifolkets/taternes kulturminner i Akershus, og ønsker hjelp med opplysninger som; reiseruter, boplasser, møtepunkter og hus i Akershus. Det kan finnes steder som etter navnet kan knyttes til denne historien, som Taterstigen i Lillestrøm kommune.

Særlig betydningsfulle og godt bevarte kulturminner vil vurderes for fredning etter kulturminneloven eller foreslått for bevaring på andre måter.

Send innspill og les mer om prosjektet på Riksantikvaren. Eller kontakt Anette Nymann Lindhom i Akershus fylkeskommune, 97071740 / anetteli@afk.no

FERIEAVVIKLING

Det er redusert bemanning i juli, og første del av august.

Får du ikke tak i oss, så ring sentralbordet på telefon: 66 93 80 00

Vi er ubemannet i uke 29.

AVDELING LANDBRUK OG NATUR

KONTAKTINFO

Besøksadresse:
Rådhuset, Jonas Lies gate 18,
2000 Lillestrøm

Postadresse:
Postboks 313, 2001 Lillestrøm

E-post:
postmottak@lillestrom.kommune.no
landbrukognatur@lillestrom.kommune.no

Telefon:
66 93 80 00

Innbyggerportalen/
Landbruk, jakt og fiske:
www.lillestrom.kommune.no